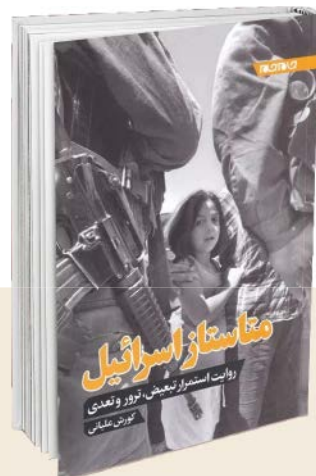

یادداشتی بر کتاب «متاستاز؛ روایتی از بزرگ‌ترین

شناخت گام به گام و تد

معصومه رامهریزی

پژوهشگر
و مؤلف جنگ

اشاره: سال ۱۴۰۰ وقتی کتاب «متاستاز اسرائیل» منتشر شد، دو نکته مرا برای خواندن این کتاب مشتاق کرد. وقتی نویسنده این کتاب کورش علیانی باشد، حتما باید آن را خواند. سال‌های سال، اسرائیل مسأله و گره ذهنی این محقق است و فارغ از حجم عظیم فریادهای مرگ

بر اسرائیل، به تحقیقاتش ادامه می‌دهد. به قول خودش، انواع خبرهای متنی و تصویری را دنبال کرده و هزاران عکس و صدها تکه فیلم را سر فرصت دیده است. علیانی با بررسی موبه‌موی روایت‌های تاریخی و دستیابی به شناختی دقیق از شخصیت‌های مؤثر و صاحبان ایده تشکیل این سازمان تروریستی بزرگ، در کتاب متاستاز، کل این ماجرابی را که مثل غده سرطانی، نزدیک به یک قرن، درد

دربا

راست می‌گویند که محقق در جازدن علمی. امروز اسرائیل را جها

صدای نویسنده در تمام کتاب شنیده می‌شود

علیانی از معدود نویسندگانی است که یافته‌های مهم و جدی خود را با زبانی ساده و صمیمی روایت می‌کند. صدای او در تمام متن متاستاز اسرائیل شنیده می‌شود. گاهی خواننده را مورد عتاب قرار می‌دهد! شاید ناسزای ریزی هم به او بگوید تا از خواب بیدارش کند! قضاوت را به عهده مخاطب می‌گذارد و اصراری برای تأیید نظراتش ندارد. خب بی‌تردید جای چنین کتابی در انبوه منابع خالی بود اما باید دید اصل حرف او در این کتاب چیست. علیانی در مقدمه کتاب به این موضوع اشاره می‌کند تا اول بسم!... تکلیف خودش و خواننده را روشن کند. پیوستگی ترور و تعدی و تبعیض از سال‌ها قبل از روز نکبت تا همین امروز هرگز قطع نشده است. بررسی پیوستگی این سه «ت» به این معناست که اسرائیل بزرگ‌ترین و کامل‌ترین نماد تبعیض و ترور و تعدی است. اسرائیل نه فقط یک کشور یا ملت یا حتی حاکمیت نیست که یک سازمان بزرگ تروریستی است. مگر می‌شود کسانی را پیدا کرد که با توجه به عملکرد ۷۰، ۸۰ ساله اسرائیل، سرطانی و سمی بودن این تشکیلات برای شان محرز نشده باشد؟! در آن سال، هنوز ماجرای طوفان الاقصی در میان نبود و جنگ غزه‌ای وجود نداشت اما در کتاب متاستاز به خطر جهانی این سازمان تروریستی بزرگ و علت اصلی حمایت آمریکا از اسرائیل به‌طور محکم و مبرهن اشاره شده است.

چه کسی محق است

در بحث هلوکاست دو موضوع وجود دارد که اگر این دو اولین آن، ادعای یکتایی و فراگیری هلوکاست است. هلوکاست هیچ مشابهی ندارد. علیانی معتقد است این دلیل عقلی نمی‌توان آن را اثبات کرد. مثلا شباهتی بین نیست. خوب آنها هم می‌توانند مدعی شوند جنگ ویت برای نویسنده در ماجرای هلوکاست اهمیت دارد، این که چرا به‌قول معروف، نعل را وارونه زده‌اند؟ چرا متهم جای جز نژادپرستی و تبعیض‌گرایی نمی‌تواند باشد. الان ماهی از یک چارچوب تبلیغی نامفهوم و غیرقابل درک، هیچ رب یهودیان است، شاید بتوان مدعی شد آن یهودیان دو ب

هلوکاست کجای داستان اسرائیل است؟

نویسنده در بخش اول کتاب یادی می‌کند از هلوکاست؛ از این که هلوکاست کجای داستان اسرائیل است و ما کجای داستان هلوکاست نشسته‌ایم؟ علیانی بدون آن که اسیر تبلیغات و روایت مشهور ماجرای هلوکاست شود، با روایتی کوتاه، ساده، منطقی و مبتنی بر دودوتا چهارتای خودمان به موضوع هلوکاست می‌پردازد. نویسنده، یهودستیزی نازی‌ها را رد نمی‌کند، زیرا رد پای نفرت هیتلر را در انبوه سخنرانی‌های تصویری و صوتی‌اش یافته است. هیتلر همان قدر نژادپرست بود که اسرائیلی‌ها هستند. به دلیل حجم غیر قابل تصور تبلیغات در بزرگ‌نمایی هلوکاست، علیانی علاقه‌ای به کشف عدد و رقم کشته‌ها یا رد و تأیید قصه‌های واقعی یا برساخته آن ندارد. او به مواردی می‌پردازد که امروز برای هر محقق قابل تحلیل و اثبات است. از نظر او فارغ از طول و عرض و عمق این ماجرا، اسرائیل یک لقمه چرب و خوش‌خوراک به نام هلوکاست را از دست نمی‌دهد. تبلیغ مداوم و وسیع درباره هلوکاست از وظایف اصلی دستگاه تبلیغاتی کارآمد اما بسیار غیرانسانی اسرائیل است. هلوکاست آورده مالی بسیاری برای اسرائیل داشته و دارد.

صبر و تائی و پختگی در رسیدن به حرف آخر

کتاب متاستاز اسرائیل، مصداق همان مثال معروف است که «دستم بگرفت و پا به پا برد تا شیوه راه رفتن آموخت!» صبر و تائی و پختگی در رسیدن به حرف آخر، ویژگی بارز این کتاب است. قرار نیست با تعصب و شعار، چیزی ثابت یا رد شود. این کتاب قرار است خواننده را به فکر فرو ببرد. او را با سؤالاتی درونی مواجه و وجدانش را بیدار کند که مقابل این جرثومه فساد و تباهی سکوت نکند. دست‌کم در برخورد با خود و در نهانخانه دل می‌توان حقیقت را یافت و در مقابلش سر فرود آورد. بخش سوم کتاب با عنوان «از هست تا شود» از فصل‌های بسیار جذاب و خواندنی کتاب است؛ وضع و حال معدود افرادی در اسرائیل که تلاش می‌کنند تروریست نباشند؛ روایت درگیری اسرائیل با انسان‌ها. فرقی نمی‌کند این انسان‌ها فلسطینی باشند یا ایرانی. روایت‌های مربوط به آتش افروزی به معنای عینی و غیراستعماری آن، درختان زیتون فلسطین و تخریب و نگاهبانی از آنان، انتفاضه و مفهوم مبارزه به‌وسیله هرچه هست حتی با سنگ یا مفهوم مقاومت تا همیشه و عکس‌العمل‌های پنهان‌مانده اسرائیلی‌ها در برابر مقاومت، کاردزنی فلسطینی‌ها به‌عنوان حرکتی که در پی بخشیدن تحرک و هیجان بیشتر به مبارزه و کشیدن مبارزه به عرصه جهانی است، شهرک‌سازی و غصب زمین و خانه و نهایتا جنگ تبلیغاتی اسرائیل علیه آذهان عمومی دنیا.

اسرائیل چه می‌خ

در فصل‌های پایانی، نویسنده مخ این پرسش پاسخ داد: اسرائیل چه می‌خواهد؟ برابر اسرائیل چه می‌توانند بکنند و هر چه حدی از هزینه و متضمن چه حدی انسانی است؟ آیا می‌توان اسرائیل خوشی تمام کرد؟ می‌توان به سرزمین راه‌حل‌های نظامی حل کرد؟ می‌توان بد با اسرائیل پای میز مذاکره نشست؟ ی